

Vēlētāju apvienību finansēšanas likums

1.pants. Likuma mērķis

- (1) Šis likums reglamentē vēlētāju apvienību finansēšanas noteikumus.
- (2) Šā likuma mērķis ir nodrošināt vēlētāju apvienību finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

2.pants. Finansēšanas avoti.

(1) Vēlētāju apvienības var finansēt vēlēšanu kampaņas laikā no fizisko personu dāvinājumiem (ziedojumiem).

(2) Par dāvinājumu (ziedojumu) šā likuma izpratnē uzskatāmi jebkuri mantiski vai citāda veida bezatlīdzības labumi, tai skaitā pakalpojumi, tiesību nodošana, vēlētāju apvienības atsvabināšana no pienākuma, atteikšanās no kādas tiesības par labu vēlētāju apvienībai, kā arī citas darbības, ar kurām vēlētāju apvienībai tiek piešķirts kāds labums. Par dāvinājumu (ziedojumu) šā likuma izpratnē tiek uzskatīta arī kustamas vai nekustamas mantas nodošana vēlētāju apvienības īpašumā un pakalpojumu sniegšana vēlētāju apvienībai par maksu, kas ir zemāka par attiecīgās kustamas vai nekustamas mantas vai pakalpojuma tirgus vērtību.

(3) Fiziskās personas drīkst veikt dāvinājumus (ziedojumus) finanšu līdzekļu veidā no saviem ienākumiem, kuri gūti iepriekšējos trijos taksācijas gados un kuru veidi noteikti likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā.

(4) Pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma dāvinātājs (ziedotājs) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam informāciju par saviem ienākumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem.

(5) Ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs uzskata par nepieciešamu, dāvinātājam (ziedotājam) papildus viņa sniegtajai informācijai par saviem ienākumiem, naudas uzkrājumiem un īpašumiem jāiesniedz dokumenti, kas apliecina finansēšanas avotu izcelsmes likumību.

(6) Konstatējis dāvinājumu (ziedojumu), kurš neatbilst šā panta trešās daļas prasībām, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs par to informē Valsts ieņēmumu dienestu.

(7) Fiziskā persona vienai vēlētāju apvienībai kalendārā gada laikā var dāvināt (ziedot) par summu, kas nepārsniedz 10 tūkstošus latu.

(8) Fiziskajām personām, ieskaitot finanšu līdzekļus, kas domāti attiecīgās vēlētāju apvienības finansēšanai, kredītiestāžu kontos, kredītiestāžu pārskaitījumu dokumentos ir jānorāda, ka maksājums ir paredzēts vēlētāju apvienības finansēšanai (maksājuma mērķis).

3.pants. Dāvinājumi (ziedojumi).

(1) Dāvinājumus (ziedojumus) vēlētāju apvienību veidojošās personas, ievērojot šā likuma 4.pantā minētos ierobežojumus, var pieņemt no:

- 1) Latvijas pilsoņiem;
- 2) personām, kurām saskaņā ar likumu ir tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi;
- 3) Eiropas Savienības pilsoņiem.

(2) Dāvinājums (ziedojums) uzskatāms par pieņemtu, ja vēlētāju apvienību veidojošā persona, kura tieši ir pieņēmusi dāvinājumu (ziedojumu), 30 dienu laikā pēc dāvinājuma (ziedojuma) saņemšanas to nav pārskaitījusi (atdevusi) atpakaļ dāvinātājam (ziedotājam).

4.pants. Finansēšanas ierobežojumi.

(1) Fiziskajām personām ir aizliegts pieņemt no citām personām dāvinājumus un aizdevumus ar nolūku finansēt vēlētāju apvienības.

(2) Visi finanšu līdzekļu dāvinājumi (ziedojumi), kuru summa pārsniedz 100 latus, tieši jāpārskaita attiecīgās vēlētāju apvienības veidojošās personas bankas kontā, bet citi dāvinājumi (ziedojumi) tieši un nepastarpināti jānodod, jāpārskaita vai jāiesniedz attiecīgajai vēlētāju apvienību veidojošajai personai.

(3) Pieņemot dāvinājumus (ziedojumus), ir jānoskaidro dāvinātāja (ziedotāja) personas dati – vārds, uzvārds, personas kods un dzīves vieta.

(4) Aizliegts finansēt vēlētāju apvienības, izmantojot trešo personu starpniecību. Par vēlētāju apvienību finansēšanu, izmantojot trešo personu starpniecību, uzskatāmi gadījumi, kad, īstenojot savas personiskās intereses finansēt vēlētāju apvienību, dāvinājums (ziedojums) tiek nodots kādai citai personai ar nolūku, lai tā šo dāvinājumu (ziedojumu) nodotu tālāk vēlētāju apvienībai, vai arī tiek izmantoti citas personas identitātes dati tai zinot, lai finansētu vēlētāju apvienību. Par starpniecību šā likuma izpratnē nav uzskatāms gadījums, kad, pamatojoties uz notariāli apliecinātu pilnvaru, kurā norādīta konkrēta ziedojamā summa vai manta un tās vērtība, pilnvarotāja vārdā ziedojumu veic pilnvarnieks. Šādu pilnvarojumu aizliegts nodot citai personai.

(5) Aizliegts finansēt vēlētāju apvienības, izmantojot citas personas identitātes datus tai nezinot.

(6) Vēlētāju apvienību veidojošajām personām ir aizliegts ņemt aizņēmumus nolūkā finansēt attiecīgās vēlētāju apvienības darbību.

(7) Vēlētāju apvienību vēlēšanu kampaņu aizliegts finansēt no valsts budžeta un pašvaldību budžetiem, izņemot Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likuma 49.panta otrajā daļā minētajā gadījumā.

5.pants. Anonīmu dāvinājumu (ziedojumu) aizliegums.

(1) Aizliegts finansēt vēlētāju apvienības anonīmu dāvinājumu (ziedojumu) veidā.

(2) Dāvinājums (ziedojums) šā likuma izpratnē tiek uzskatīts par anonīmu, ja nav zināms dāvinātāja (ziedotāja) vārds, uzvārds, personas kods un deklarētā dzīvesvieta.

(3) Ja vēlētāju apvienību veidojoša persona saņem anonīmu dāvinājumu (ziedojumu), finanšu līdzekļi piecu dienu laikā pēc to saņemšanas jāpārskaita valsts budžetā, bet manta jānodod valsts īpašumā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

6.pants. Pārskats par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu.

(1) Vēlētāju apvienībai ir pienākums veikt visu ienākumu un izdevumu, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu, uzskaiti. Dokumenti, kas apliecina šā likuma 2.panta pirmajā daļā minētos ienākumus un šī panta ceturtās daļas 3.punktā minētos izdevumus, ir uzglabājami vismaz trīs gadus.

(2) Ne vēlāk kā 30 dienas pēc pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanām katra vēlētāju apvienība iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam visu attiecīgās vēlētāju apvienības veidojošo personu parakstītu pārskatu par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu.

(3) Pārskata par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu, aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Pārskatā par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu, norāda visus ieņēmumus un izdevumus par laika periodu no attiecīgās vēlētāju apvienības kandidātu saraksta iesniegšanas dienas, norādot atsevišķi par katru vēlētāju apvienību veidojošo personu:

1) dāvinājumus (ziedojumus), atsevišķi norādot katra dāvinājuma (ziedojuma) veidu, vērtību, saņemšanas datumu, kā arī fiziskās personas, kura izdarījusi dāvinājumu, identitātes datus (vārds, uzvārds, personas kods):

a) finanšu līdzekļu veidā,

b) kustamas vai nekustamas mantas veidā, ja manta nodota vēlētāju apvienības veidojošās personas īpašumā bez maksas vai par maksu, kas ir zemāka par attiecīgās kustamas vai nekustamas mantas tirgus vērtību,

c) bezatlīdzības pakalpojumu veidā vai tādu pakalpojumu veidā, kurus vēlētāju apvienības veidojošā persona par maksu, kas ir zemāka par attiecīgā pakalpojuma tirgus vērtību,

d) nododot vēlētāju apvienības veidojošai personai kādu tiesību, ja no tā radies kāds labums,

e) atsvabinot vēlētāju apvienības veidojošo personu no pienākuma, ja vēlētāju apvienībai no tā radies kāds labums;

2) cita veida ienākumus, izņemot tos, no kuriem ar normatīvajiem aktiem ir aizliegts finansēt vēlētāju apvienības;

3) izdevumus, norādot atsevišķi katras vēlētāju apvienības veidojošās personas izdevuma veidu, apmēru (summu), pakalpojuma veicēju. Izdevumi tiek pamatoti ar grāmatvedību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām atbilstošiem attaisnojuma dokumentiem.

(5) Izdevumi, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu šā likuma izpratnē ir visi izdevumi, kas radušies vēlētāju apvienībai no tās izveidošanas dienas līdz vēlēšanu dienai.

7.pants. Finansiālās darbības atklātums un kontrole.

(1) Vēlētāju apvienību finansiālā darbība ir atklāta un publiski pieejama.

(2) Ikvienai personai ir tiesības vērsties Valsts ieņēmumu dienestā un pie attiecīgās vēlētāju apvienības, lai iepazītos ar tās pārskatu par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu.

(3) Pārskatu par ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu, ne vēlāk kā trīs darba dienas pēc to iesniegšanas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Valsts ieņēmumu dienests publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un Valsts ieņēmumu dienesta oficiālajā mājas lapā.

(4) Iesniegumus un sūdzības par iespējamiem vēlētāju apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem izskata Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

8.pants. Atbildība par šā likuma prasību neievērošanu.

(1) Par šā likuma 6.pantā minēto pārskatu par vēlētāju apvienību ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar vēlēšanu kampaņu, neiesniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī šā likuma 2.panta septītajā daļā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu ir atbildīga persona, kura vēlētāju apvienības kandidātu sarakstā ir minēta kā pirmā.

(2) Par šā likuma 2.panta pirmajā daļā, 3.panta pirmajā daļā, 4.panta otrajā, trešajā un sestajā daļā noteikto prasību pārkāpšanu ir atbildīgs vēlētāju apvienības pārstāvis, kurš ir pieņēmis attiecīgo dāvinājumu (ziedojumu). Par 2.panta trešajā daļā noteikto prasību pārkāpšanu ir atbildīgs attiecīgais dāvinātājs (ziedotājs).

(3) Ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē šā likuma 2.panta pirmās un septītās daļas, 3.panta pirmās daļas, 4.panta pirmās, otrās, ceturtās, piektās un sestās daļas, 5. pirmās daļas noteikumu pārkāpumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums uzdot attiecīgajam vēlētāju apvienību veidojošai personai pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā, bet mantu nodot valsts īpašumā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Pēc šīs vēlētāju apvienības veidojošās personas motivēta lūguma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var finanšu līdzekļu atmaksāšanu sadalīt termiņos vai pagarināt finanšu līdzekļu atmaksāšanas termiņu, bet ne ilgāk par 90 dienām.

(4) Ja Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē saņemtu dāvinājumu (ziedojumu), kas nav atspoguļots vēlētāju apvienības pārskatā par ieņēmumiem un izdevumiem, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums uzdot attiecīgajai vēlētāju apvienības veidojošai personai pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā, bet mantu nodot valsts īpašumā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Pēc šīs vēlēšanu apvienības veidojošās personas motivēta lūguma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var finanšu līdzekļu atmaksāšanu sadalīt termiņos vai pagarināt finanšu līdzekļu atmaksāšanas termiņu, bet ne ilgāk par 90 dienām.

Pārejas noteikumi

1. Likums stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā un Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā.

2. Ministru kabinets trīs mēnešu laikā pēc likuma pieņemšanas izdod šā likuma 2.panta ceturtajā daļā, 5.panta trešajā daļā, 6.panta trešajā daļā, 7.panta trešajā daļā un 8.panta trešajā un ceturtajā daļā paredzētos noteikumus.